

13 AUG 2002

**PARTICIPATORY TRAINING ON SOLID WASTE MANAGEMENT
FOR YOUTHS IN SECONDARY SCHOOL**

WANLEE KANCHANAKITSAKUL

๔

ดุษิณัฒนาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF EDUCATION
(ENVIRONMENTAL EDUCATION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-2096-6

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

TH
W248p
2002
c.2

4037278 SHED/D: MAJOR: ENVIRONMENTAL EDUCATION; Ed.D.
(ENVIRONMENTAL EDUCATION)

KEY WORDS :PARTICIPATORY TRAINING /YOUTHS/ SOLID WASTE
MANAGEMENT

WANLEE KANCHANAKITSAKUL : PARTICIPATORY TRAINING
ON SOLID WASTE MANAGEMENT FOR YOUTHS IN SECONDARY
SCHOOL. THESIS ADVISORS: PATTARABOON PICHAYAPAIBOON,
Ed.D,THAWATCHAI CHAIJIRACHAYAKUL,Ph.D, SUPHAK PIBOOL, Ph.D.
146 P. ISBN 974-04-2096-6

The increase of solid waste production in Bangkok is of great concern. Environmental education using learning networks for solid waste management might lead to changes in the knowledge, attitude and behavior of people handling solid waste. Participatory training is a type of learning process for developing human resources to solve problems effectively. In the pursuit of more sustainable forms of solid waste management, participatory approaches for learning and action have been important. The young population plays a key role in giving knowledge to others and can extend the learning network for solid waste management effectively.

The purposes of this study are to create a participatory training module on solid waste management for youths in secondary school and to evaluate this module as well as to create of an environmental learning network for managing solid waste products. The study involved 30 core youths who are studying at Wat-Nong-Yai school, a secondary school in Bangkok. The Future Search Conference (FSC), a participatory training technique, was utilized for the study. Three methods in this study were used: a documentary study, a quantitative study (frequencies, percentages, t-test), and a qualitative study-focus group discussion. The evaluation of the participatory training module used Kirkpatrick's four levels of evaluation and there was an observation of the core youths' ability to analyze of environmental problems and solid waste problems in their communities and an explanation the options for solving solid waste problems during training.

The study showed that the participatory training module on solid waste management for youths in secondary school performs adequately even though there are some components of concern that require improvement to make the module more interesting and effective.

It is suggested that the module should allow extra training time for participation in sharing ideas and an opportunity for asking questions and it should contain more information and activities about techniques for communication. There is some concern about the qualifications of core youths for the sample. Also, audiovisual tools should be used in the training program to make presentations more interesting. The expansion of an environmental learning network by new members would be interesting in other research areas.

4037278 SHED/D : สาขาวิชา : สิ่งแวดล้อมศึกษา ; ศษ.ด. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

วลีภัย กาญจนกิจสกุล : การฝึกอบรมอย่างมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยในกลุ่มเยาวชนโรงเรียนมัธยมต้น (PARTICIPATORY TRAINING ON SOLID WASTE MANAGEMENT FOR YOUTHS IN SECONDARY SCHOOL) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ภัทรบุรณธ์ พิชญ์ไพญญ์ Ed.D, ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล Ph.D, สุพักตร์ พิญญ์ Ph.D. 146 หน้า. ISBN 974-04-2096-6

การเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยในกรุงเทพมหานครเป็นสิ่งที่น่าห่วงใยอย่างยิ่ง สิ่งแวดล้อมศึกษาและเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการจัดการขยะมูลฝอยจะเป็นเครื่องมือนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความรู้ ความตระหนักและพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของบุคคล การฝึกอบรมอย่างมีส่วนร่วมเป็นกุญแจสำคัญของการก่อเกิดรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่ยั่งยืน สามารถกระตุ้นผู้เข้ารับการอบรมให้ค้นพบความสามารถและพัฒนาศักยภาพของตนเองในจัดการกับปัญหาต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่กลุ่มเยาวชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่หรือขยายผลต่อทำให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ทางสิ่งแวดล้อมเพื่อการจัดการขยะมูลฝอย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมอย่างมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยในกลุ่มเยาวชนโรงเรียนมัธยมต้นและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางสิ่งแวดล้อมเพื่อการจัดการขยะมูลฝอย ทำการศึกษาเฉพาะเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนวัดหนองใหญ่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน โดยใช้เทคนิคการฝึกอบรมอย่างมีส่วนร่วม FSC (Future Search Conference) วิธีการที่ใช้ในการศึกษา คือ การศึกษาจากเอกสาร การศึกษาเชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละและ t-test และการศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ การทำกลุ่ม ประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมโดยใช้รูปแบบการประเมินผลของเคิร์กแพททริกและการสังเกตความสามารถของเยาวชนแกนนำในการวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อมและขยะมูลฝอยในชุมชนและการอธิบายทางเลือกในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยระหว่างการฝึกอบรม

ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมอย่างมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยในกลุ่มเยาวชนโรงเรียนมัธยมต้นสามารถนำไปใช้เป็นหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยได้ แม้มีบางส่วนที่ต้องให้ความสนใจหรือเพิ่มเติมเพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพและน่าสนใจมากขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา คือ ในการนำหลักสูตรไปใช้ควรเพิ่มเวลาสำหรับการร่วมแสดงความคิดเห็นและการซักถาม การเสริมทักษะในเรื่องของการติดต่อสื่อสาร การนำสื่ออุปกรณ์อื่นๆมาใช้ดึงดูดความสนใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นเยาวชนแกนนำด้วย สิ่งที่น่าสนใจในการศึกษาครั้งต่อไป คือ ศึกษาเกี่ยวกับการขยายเครือข่ายการเรียนรู้ให้กว้างขวางออกไปโดยสมาชิกใหม่ของเครือข่ายการเรียนรู้